

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DNR-70-45(46)/15/BZ

Warszawa, dnia 23 grudnia 2015 r.

DECYZJA DNR-1/120/2015

Na podstawie:

1) art. 24 ust. 14 pkt 2 w związku z art. 13 ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego wszczętego z urzędu w sprawie ogólnego bezpieczeństwa próbników fazy TOPEX 39D057.T.210.0413 (kod EAN: 5902062051615), wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów stwierdza, że przedsiębiorca usunął przyczyny zagrożeń stwarzanych przez te produkty i umarza postępowanie administracyjne;

2) art. 25a ust. 1 i 6 ustawy z dnia 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zobowiązuje przedsiębiorcę GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie do uiszczenia na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów kwoty 1230,00 zł (słownie: tysiąc dwieście trzydzieści złotych), stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez biegłego - Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości z siedzibą w Warszawie.

Uzasadnienie

Pismem z 6 marca 2015 r. Zachodniopomorski Wojewódzki Inspektor Inspekcji Handlowej przekazał Prezesowi Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (dalej „Prezes UOKiK” oraz „organ nadzoru”) protokół wraz z aktami kontroli dotyczący próbników fazy

TOPEX 39D057.T.210.0413 (kod EAN: 5902062051615), wprowadzonych na rynek przez przedsiębiorcę GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie, zwanych dalej „próbnikami”.

W trakcie kontroli przeprowadzonej w markecie Castorama w Szczecinie przy ul. Ku Słońcu 67B, należącym do przedsiębiorcy Castorama Polska sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie, inspektorzy reprezentujący Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej poddali próbniaki ocenie bezpieczeństwa w oparciu o przepisy ustawy z 12 grudnia 2003 r. o ogólnym bezpieczeństwie produktów (Dz. U. z 2015 r. poz. 322), zwanej dalej „ustawą o ogólnym bezpieczeństwie produktów”, posiłkując się wymaganiami normy PN-E-08509:1988 *Elektroenergetyczny sprzęt ochronny -- Jednobiegunowe wskaźniki napięcia prądu przemiennego do 250 V*, zwanej dalej „normą”.

Próbnik fazy TOPEX 39D057.T.210.0413 (kod EAN: 5902062051615) o długości całkowitej 190 mm składa się z uchwytu (rękojeści) z przezroczystego tworzywa sztucznego, na którym trwale naniesiono oznaczenie zakresu napięcia „100-250V”. Produkt posiada ogranicznik uchwytu o wysokości 1,68 mm, który został trwale osadzony w rękojeści metalowego pręta o średnicy 3,50 mm, ukształtowanego na końcu w formie wkrętaka o długości 100 mm i powleczonego izolacją na długości 85 mm o średnicy 8 mm, a na długości 12,66 mm powleczonego izolacją o średnicy 6,30 mm, stanowiącego kołek stykowy. Kołek stykowy został zamocowany do wskaźnika w sposób uniemożliwiający jego przesuwanie lub obracanie. Powłoka izolacyjna przylegała do rękojeści i kołka stykowego wskaźnika w sposób uniemożliwiający jej przesuwanie wzdłuż kołka. Część stykowa, która pozbawiona została izolacji, posiada długość 14,54 mm. W górnej części rękojeści próbnika znajduje się metalowa, okrągła płytką stanowiącą elektrodę dotykową. Po włożeniu próbnika do gniazda sieciowego oraz dotknięciu palcem elektrody dotykowej wewnątrz jego rękojeści pojawia się sygnał świetlny. Do próbnika dołączono etykietę z tworzywa sztucznego, na której umieszczono m.in. informacje dotyczące podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzenie na rynek produktu, tj.: „*Wyprodukowano dla: Grupa Topex Sp. z o.o. Sp. K., Pograniczna 2/4, Warszawa*”.

W wyniku przeprowadzonych badań organoleptycznych inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż produkt może stwarzać zagrożenie dla użytkowników z uwagi na nieprawidłowości w zakresie rozwiązań konstrukcyjnych – wysokość ogranicznika uchwytu próbnika, mierzona od płaszczyzny rękojeści próbnika, wyniosła bowiem 1,68 mm. Natomiast, zgodnie z pkt. 2.3 normy wysokość ogranicznika uchwytu powinna wynosić 3

mm. Ponadto, niezolowana średnica kołka stykowego wyniosła 3,50 mm, natomiast w świetle pkt 2.3 ww. normy powinna wynosić 2 – 3 mm.

Dowód: protokół i akta kontroli znak: WNB.8361.18.2015.Mo - k. 1-154 akt kontroli Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał za zasadne wszczęcie postępowania administracyjnego na podstawie ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów. Zgodnie z art. 61 § 4 Kodeksu postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 z późn. zm.), pismem z 23 marca 2015 r. Prezes UOKiK powiadomił przedsiębiorcę GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie (stronę postępowania) o wszczęciu postępowania administracyjnego w sprawie ogólnego bezpieczeństwa próbników. W tym samym piśmie organ nadzoru wezwał stronę postępowania do określenia roli w obrocie produktami, do przekazania listy dystrybutorów produktów oraz określenia, czy prowadziła ich sprzedaż detaliczną. Prezes UOKiK zwrócił się o przekazanie informacji na temat liczby próbników wprowadzonych na rynek i posiadanych na stanie magazynowym oraz ewentualnych skarg lub reklamacji dotyczących tych produktów. Ponadto organ nadzoru zwrócił się o przedstawienie ewentualnych dowodów potwierdzających wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez próbniiki.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 23 marca 2015 r. - k. 18-21 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

W odpowiedzi na powyższe, w piśmie z 9 kwietnia 2015 r. strona postępowania zakwestionowała ocenę bezpieczeństwa produktów dokonaną przez inspektorów Inspekcji Handlowej oświadczając, iż próbniiki są bezpieczne. Ponadto, w opinii strony postępowania dostrzeżone w toku kontroli Inspekcji Handlowej niezgodności z wymaganiami normy PN-E-08509:1988 nie miały wpływu na bezpieczeństwo produktu i nie powodowały zagrożeń dla użytkowników, na dowód czego przedstawiła Prezesowi UOKiK certyfikat nr 02132158 018 z 11 grudnia 2013 r. oraz certyfikat nr 02132158 007 z 28 grudnia 2007 r., wystawione przez niemieckiego przedsiębiorcę TÜV Rheinland Product Safety GmbH, potwierdzające spełnianie zasadniczych wymagań określonych w dyrektywie 2006/95/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z 12 grudnia 2006 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich odnoszących się do sprzętu elektrycznego przewidzianego do stosowania w określonych granicach napięcia oraz sprawozdania z badań laboratoryjnych próbników przeprowadzonych w oparciu o niemiecką normę DIN 0680. Jednocześnie strona postępowania poinformowała organ nadzoru, iż podjęła decyzję o wstrzymaniu sprzedaży produktów do czasu wyjaśnienia sprawy oraz wskazała, iż próbniiki produkowane są na jej

zlecenie poza terytorium Polski. Ponadto strona postępowania przedstawiła listę faktur zakupu produktów oraz dokumentację celną SAD, świadczące o nabyciu próbników od chińskiego przedsiębiorcy oraz oświadczyła, iż wprowadziła na polski rynek łącznie 561 023 sztuk produktów w okresie od stycznia 2013 r. do marca 2015 r. Strona postępowania wskazała, iż na jej stanie magazynowym znajduje się łącznie 69 686 sztuk próbników oraz oświadczyła, że nie wpłynęły do niej jakiegokolwiek skargi konsumenckie, otrzymała natomiast łącznie 278 reklamacji dotyczących uszkodzeń mechanicznych produktów. Strona postępowania przedłożyła również listę obejmującą dystrybutorów, którym sprzedawała produkty w 2015 r.

Dowód: pismo strony postępowania z 9 kwietnia 2015 r., k. 22-187 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

W dniu 14 maja 2015 r. Prezes UOKiK zwrócił się do Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej o zwolnienie próbek kontrolnych i rozjemczych próbników oraz przekazanie ich do Laboratorium Badawczego Stowarzyszenia Elektryków Polskich – Biura Badawczego ds. Jakości.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 14 maja 2015 r. - k. 189 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

W związku z tym, iż rozstrzygnięcie co do kwestii bezpieczeństwa próbników wymagało przeprowadzenia badań laboratoryjnych, postanowieniem z 25 maja 2015 r. Prezes UOKiK postanowił przeprowadzić dowód z opinii biegłego, tj. Stowarzyszenia Elektryków Polskich – Biura Badawczego ds. Jakości z siedzibą w Warszawie w celu ustalenia, czy produkty spełniają wymagania określone w pkt 2.3 normy PN-E-08509:1988, a jeśli nie - czy stwierdzone niezgodności mają wpływ na bezpieczeństwo ich użytkowania i jakie wiążą się z tym zagrożenia.

Dowód: postanowienie Prezesa UOKiK z 25 maja 2015 r. - k. 192-194 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

W dniu 8 czerwca 2015 r. Prezes UOKiK otrzymał dowody z opinii biegłego - zarówno „Sprawozdanie z badania wyrobu” z 1 czerwca 2015 r., jak i „Opinia zgodności z wymaganiami normy” z 1 czerwca 2015 r. potwierdziły, że próbniaki fazy nie spełniają wymagań normy PN-E-08509:1988 w zakresie pkt 2.3. Z opinii wydanej przez biegłego wynikało, iż wysokość ogranicznika uchwytu próbniaka ma wpływ na bezpieczeństwo użytkowania produktu, ponieważ stwarza zagrożenie porażenia prądem elektrycznym użytkownika produktu. Z kolei zmierzona wartość średnicy kołka stykowego zdaniem

biegłego nie miała dużego znaczenia dla bezpieczeństwa korzystania z produktów przez konsumentów.

Dowód: raport z badań wraz z opinią biegłego z 1 czerwca 2015 r. - k. 195-203 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 10 czerwca 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o możliwości odbioru próbek produktów wykorzystanych przez biegłego podczas badań laboratoryjnych oraz wskazał, iż ponosi ona opłaty związane z badaniami i opiniami biegłych.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 10 czerwca 2015 r. - k. 206-207 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 17 czerwca 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że badania laboratoryjne przeprowadzone przez biegłego potwierdziły, że próbники fazy nie spełniają wymagań normy PN-E-08509:1988 w zakresie pkt 4.4.3. Jednocześnie, z uwagi na fakt, iż z dowodów przedstawionych przez biegłego wynikało, że zmierzona wartość średnicy kołka stykowego nie ma dużego znaczenia dla bezpieczeństwa korzystania z produktów przez konsumentów, Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania o odstąpieniu od kwestionowania bezpieczeństwa próbника w zakresie zbyt dużej średnicy kołka stykowego. Organ nadzoru podkreślił, iż nie podziela stanowiska strony postępowania w przedmiocie spełniania przez produkty wymagań bezpieczeństwa w zakresie wysokości ogranicznika uchwytu, a w konsekwencji stoi na stanowisku, iż niezbędne jest podjęcie działań mających na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez produkty w celu ochrony ich użytkowników. Jednocześnie Prezes UOKiK odniósł się do powoływanej przez stronę postępowania w piśmie z 9 kwietnia 2015 roku okoliczności spełniania przez kwestionowane produkty zasadniczych wymagań określonych w dyrektywie 2006/95/WE. Ponadto Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że nie ma podstaw do uznania przekazanych przez nią raportów z badań laboratoryjnych próbników, gdyż zostały one przeprowadzone w oparciu o niemiecką normę DIN VDE 0680, która nie stanowi transpozycji normy europejskiej, a produkty wprowadzane na polski rynek powinny spełniać wymagania polskich norm. Niezależnie od powyższego, organ nadzoru wezwał stronę postępowania do przekazania listy dystrybutorów za lata 2014-2015.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 17 czerwca 2015 r. - k. 208-211 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 8 lipca 2015 r. strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, że podjęła decyzję o wycofaniu z rynku kwestionowanych próbników. Jednocześnie,

przedłożyła listę kontrahentów, którzy zakupili produkty w latach 2014-2015 oraz dowody poinformowania części z nich o konieczności zwrotu posiadanych na stanach magazynowych produktów. Ponadto, strona postępowania przekazała część oświadczeń dystrybutorów o nieposiadaniu produktów. Jednocześnie, strona postępowania zwróciła się do Prezesa UOKiK z prośbą o wskazanie, czy istnieje możliwość odsprzedaży produktów pozostających na jej stanie magazynowym oraz odebranych od dystrybutorów na rynki inne niż polski.

Dowód: pismo strony postępowania z 8 lipca 2015 r., k. 212 – 287 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 16 lipca 2015 r. Prezes UOKiK ponownie wezwał stronę postępowania do poinformowania, czy prowadziła punkty sprzedaży detalicznej, w których udostępniane były konsumentom próbniaki oraz do przekazania dowodów świadczących o tym, iż wszyscy dystrybutorzy zostali poinformowani o prowadzonej akcji wycofania z rynku próbników. Odnosząc się do kwestii możliwości odsprzedaży produktów Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż aprobeuje ten sposób eliminacji zagrożeń stwarzanych przez próbniaki pod warunkiem przedstawienia stosownych dowodów potwierdzających to działanie, np. faktury VAT wraz z dokumentacją potwierdzającą dostawę produktów do nabywcy.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 16 lipca 2015 r. - k. 288 – 290 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismami z 21 lipca 2015 r. oraz z 24 lipca 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK dowody świadczące o poinformowaniu kontrahentów o konieczności zwrotu posiadanych na stanach magazynowych produktów oraz oświadczenia o nieposiadaniu produktów, jak również deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta.

Dowód: pismo strony postępowania z 21 lipca 2015 r. oraz z 24 lipca 2015 r. - k. 291 - 515 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 28 lipca 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym oraz poinformowała organ nadzoru, iż nie prowadziła sprzedaży detalicznej kwestionowanych produktów.

Dowód: pismo strony postępowania z 28 lipca 2015 r. - k. 516 – 639 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 30 lipca 2015 r. oraz z 4 sierpnia 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta oraz faktury korygujące VAT świadczące o zwrocie produktów przez kontrahentów.

Dowód: pismo strony postępowania z 30 lipca 2015 r. oraz z 4 sierpnia 2015 r. - k. 640-1118 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Z uwagi na znaczną ilość produktów wprowadzonych na rynek oraz fakt, iż ze zgromadzonego materiału dowodowego wynikało, iż 609 dystrybutorów nie posiada próbników w swojej ofercie handlowej, pismem z 13 sierpnia 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, iż zasadne jest ostrzeżenie konsumentów poprzez zamieszczenie ogłoszenia na należącej do niej stronie internetowej albo opublikowanie go w jednym wydaniu dziennika o zasięgu ogólnopolskim.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 13 sierpnia 2015 r. - k. 1119 – 1120 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 7 sierpnia 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym oraz deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta.

Dowód: pismo strony postępowania z 7 sierpnia 2015 r. - k. 1121-1269 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 28 sierpnia 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK kolejne oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym oraz deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta. Ponadto, strona postępowania przedłożyła organowi nadzoru wydruk ogłoszenia zamieszczonego na jej stronie internetowej potwierdzającego poinformowanie konsumentów o zagrożeniach stwarzanych przez produkty.

Dowód: pismo strony postępowania z 28 sierpnia 2015 r. - k. 1270-1425 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 4 września 2015 r. oraz z 11 września 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK kolejne oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym, deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta oraz faktury korygujące świadczące o zwrocie produktów przez kontrahentów. Jednocześnie, zwróciła się do organu nadzoru z prośbą o wydłużenie terminu na przekazanie pozostałych dowodów świadczących o eliminacji zagrożeń stwarzanych przez próbniaki, argumentując swą prośbę utrudnionym kontaktem z dystrybutorami z powodu sezonu urlopowego.

Dowód: pismo strony postępowania z 4 września 2015 r. oraz z 11 września 2015 r. - k. 1426 –1720 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 17 września 2015 r. Prezes UOKiK poinformował stronę postępowania, że wyraża zgodę na przedłużenie terminu na przedstawienie dalszych dowodów podjęcia działań wobec próbników.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 17 września 2015 r. - k. 1721 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismami z 29 września 2015 r., z 13 października 2015 r. oraz z 28 października 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK kolejne oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym, deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta oraz faktury korygujące świadczące o zwrocie produktów przez kontrahentów.

Dowód: pismo strony postępowania z 29 września 2015 r., z 13 października 2015 r. oraz z 28 października 2015 r. - k. 1723-1956 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 10 listopada 2014 r. organ nadzoru poinformował stronę postępowania o przysługującym jej prawie do zapoznania się ze zgromadzonymi aktami sprawy oraz prawie wypowiedzenia się co do zebranych dowodów oraz zgłoszonych żądań. Strona postępowania nie skorzystała z przysługujących jej praw.

Dowód: pismo Prezesa UOKiK z 10 listopada 2015 r. - k. 1957 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 6 listopada 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym oraz deklaracje dystrybutorów świadczące o zwrocie produktów do producenta.

Dowód: pismo strony postępowania z 6 listopada 2015 r. - k. 1958-1991 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 12 listopada 2015 r. strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK zestawienie faktur VAT obejmujące okres od 10 sierpnia 2015 r. do 12 listopada 2015 r., potwierdzające sprzedaż łącznie 17 546 sztuk produktów na rynki inne niż polski. Jednocześnie, zwróciła się do organu nadzoru z prośbą o wydłużenie terminu na przekazanie pozostałych dowodów świadczących o utylizacji lub sprzedaży produktów na rynki eksportowe.

Dowód: pismo strony postępowania z 12 listopada 2015 r. - k. 1992-1995 akt postępowania przed Prezesem UOKiK.

Pismem z 9 grudnia 2015 r. strona postępowania poinformowała Prezesa UOKiK, że pomimo aktywnych działań zmierzających do odsprzedaży produktów na rynki eksportowe

nie jest w stanie wyprzedać wszystkich zgromadzonych na stanie magazynowym próbników. Strona postępowania wskazała, iż zagraniczni kontrahenci niechętnie powiększają swój stan magazynowy, szczególnie pod koniec roku, jak również ze względu na okres przedświąteczny. Jednocześnie strona postępowania oświadczyła, że produkty odebrane przez nią od dystrybutorów oraz pozostające na stanie magazynowym nie zostaną powtórnie wprowadzone na polski rynek. Ponadto, strona postępowania przedłożyła zestawienie faktur VAT świadczących o sprzedaży kolejnych 17 158 sztuk produktów na rynki eksportowe po 13 listopada 2015 r. oraz wiadomości e-mailowe potwierdzające prowadzenie negocjacji w celu sprzedaży produktów zagranicznym kontrahentom.

Prezes UOKiK ustalił i stwierdził:

Próbniki fazy TOPEX 39D057.T.210.0413 (kod EAN: 5902062051615) zostały wprowadzone na rynek przez przedsiębiorcę GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie. Przedsiębiorca ten jest producentem w rozumieniu art. 3 pkt 2 lit. b ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, zgodnie z którym za producenta uznaje się przedstawiciela wytwórcy, a jeżeli wytwórca nie wyznaczył przedstawiciela – importera produktu, w przypadkach gdy wytwórca nie prowadzi działalności w Unii Europejskiej lub na terytorium państw członkowskich Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym. W toku postępowania strona postępowania wskazała, iż próbniaki produkowane są na jej zlecenie poza terytorium Polski oraz przedstawiła listę faktur zakupu produktów wraz z dokumentacją celną SAD, świadczących o nabyciu próbników od chińskiego przedsiębiorcy. Ponadto, do próbniaka dołączono etykietę, na której umieszczono m.in. informacje dotyczące podmiotu odpowiedzialnego za wprowadzenie na rynek produktu, tj.: „*Wyprodukowano dla: Grupa Topex Sp. z o.o. Sp. K., Pograniczna 2/4, Warszawa*”. Informacje te jednoznacznie wskazują, iż próbniaki zostały wyprodukowane dla strony postępowania, a zatem miała ona wpływ na właściwości produktów związane z ich bezpieczeństwem.

Podmiotem, na którego przepisy ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów nakładają szczególne obowiązki jest przede wszystkim producent produktu. Zgodnie z art. 10 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, producent zobowiązany jest wprowadzać na rynek wyłącznie produkty bezpieczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produktem bezpiecznym jest produkt, który w zwykłych lub innych, dających się w sposób uzasadniony przewidzieć warunkach jego używania, z uwzględnieniem czasu korzystania z produktu, a także, w zależności od rodzaju produktu, sposobu uruchomienia oraz wymogów instalacji i konserwacji, nie stwarza żadnego zagrożenia dla konsumentów lub stwarza znikome zagrożenie, dające się pogodzić z jego zwykłym użytkowaniem i uwzględniające wysoki poziom wymagań dotyczących ochrony zdrowia i życia ludzkiego. Oceniając bezpieczeństwo produktu, zgodnie z art. 4 ust. 2 pkt 3 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, uwzględnia się również wygląd produktu, jego oznakowanie, ostrzeżenia i instrukcje dotyczące jego użytkowania oraz wszelkie inne udostępniane konsumentowi wskazówki lub informacje dotyczące produktu. Zgodnie z art. 5 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, produkt, który nie spełnia wymagań określonych w art. 4, nie jest produktem bezpiecznym.

Zgodnie z art. 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, przy ocenie bezpieczeństwa konkretnego produktu w pierwszej kolejności mają zastosowanie szczegółowe przepisy Wspólnoty Europejskiej, odrębne przepisy polskie dotyczące bezpieczeństwa określonego produktu, a także normy krajowe, będące transpozycją norm europejskich uznanych przez Komisję Europejską za zgodne z przepisami dotyczącymi ogólnego bezpieczeństwa produktów, do których odniesienia Komisja Europejska opublikowała w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Jeśli natomiast wobec konkretnego produktu brak jest ww. przepisów oraz norm – co ma miejsce w przypadku próbników - ocenę jego bezpieczeństwa przeprowadza się z uwzględnieniem kryteriów określonych w art. 6 ust. 3 ustawy, w tym spełnienia przez produkt Polskich Norm. W związku z tym, że wymagania bezpieczeństwa dla próbników zostały określone w normie PN-E-08509:1988 „*Elektroenergetyczny sprzęt ochronny -- Jednobiegunowe wskaźniki napięcia prądu przemiennego do 250 V*”, Prezes UOKiK dokonał oceny bezpieczeństwa tych produktów z uwzględnieniem określonych w niej wymagań.

Podstawę do wszczęcia postępowania w sprawie ogólnego bezpieczeństwa próbników stanowiły wyniki badań organoleptycznych tych produktów, przeprowadzone przez inspektorów reprezentujących Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej. W ich wyniku ustalono, że produkty posiadają nieprawidłowości konstrukcyjne, które nie zapewniają użytkownikowi ochrony przed niebezpieczeństwem w postaci urazów mogących powstać w wyniku bezpośredniego lub pośredniego kontaktu z elektrycznością. Inspektorzy Inspekcji Handlowej stwierdzili, iż niedostateczna wysokość ogranicznika może

być przyczyną ześlizgnięcia się palców dłoni z próbnika w czasie czynności sprawdzania napięcia i zetknięcia ich z częściami będącymi pod napięciem, co w efekcie może doprowadzić do porażenia prądem elektrycznym, natomiast zbyt duża średnica kołka stykowego może utrudnić szybkie jego wyjęcie np. z gniazdka sieciowego, co również stwarza zagrożenie porażenia prądem.

Opierając się na zgromadzonym w toku kontroli materiale dowodowym Prezes UOKiK podzielił pogląd inspektorów Inspekcji Handlowej i uznał, że istnieje znaczne prawdopodobieństwo, iż próbniaki nie spełniają ogólnych wymagań dotyczących bezpieczeństwa i mogą stwarzać zagrożenie dla zdrowia lub życia konsumentów.

W toku postępowania jego strona zakwestionowała ocenę bezpieczeństwa produktów dokonaną przez Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej stwierdzając, iż próbniaki fazy są produktami bezpiecznymi. Ponadto, w opinii strony postępowania stwierdzone w toku kontroli Inspekcji Handlowej niezgodności z wymaganiami normy PN-E-08509:1988 nie miały wpływu na bezpieczeństwo produktu i nie powodowały zagrożeń dla użytkowników. Strona postępowania przedłożyła dowody potwierdzające w jej opinii bezpieczeństwo produktów. W związku z tym, iż strona postępowania nie zgodziła się z oceną bezpieczeństwa produktów dokonaną przez inspektorów reprezentujących Zachodniopomorskiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej organ nadzoru postanowił zasięgnąć opinii biegłego w celu ustalenia, czy produkty spełniają wymagania określone w pkt 2.3 normy PN-E-08509:1988, a jeśli nie – czy stwierdzone niezgodności mają wpływ na bezpieczeństwo ich użytkowania i jakie wiążą się z tym zagrożenia.

Badania laboratoryjne przeprowadzone przez biegłego potwierdziły, że próbniaki fazy nie spełniają wymagań normy PN-E-08509:1988 w zakresie pkt 2.3. W związku z powyższym, Prezes UOKiK uznał, że próbniaki będące przedmiotem postępowania nie spełniają wymagań określonych w art. 4 ust. 1 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów z uwagi na ryzyko porażenia prądem przez konsumenta w trakcie użytkowania produktów. Jednocześnie podkreślić należy, iż z przeprowadzonych na zlecenie Prezesa UOKiK badań laboratoryjnych wynikało, iż zmierzona wartość średnicy kołka stykowego nie ma dużego znaczenia dla bezpieczeństwa korzystania z produktów przez konsumentów. Prezes UOKiK mając na względzie powyższe oraz zasadę prawdy obiektywnej wyrażoną w art. 7 Kodeksu postępowania administracyjnego, odstąpił od kwestionowania tej niezgodności.

Zgodnie z art. 24 ust. 14 pkt 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, Prezes UOKiK wydaje decyzję o umorzeniu postępowania, jeśli producent lub dystrybutor usunął przyczyny zagrożeń.

W początkowej fazie prowadzonego przez Prezesa UOKiK postępowania jego strona zakwestionowała dokonaną przez organ nadzoru ocenę bezpieczeństwa próbników. Niemniej jednak, na późniejszym etapie postępowania – po zapoznaniu się z wynikami badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez biegłego, tj. Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości z siedzibą w Warszawie – strona postępowania podjęła działania mające na celu wyeliminowanie zagrożeń stwarzanych przez te produkty. Na podstawie zgromadzonego materiału dowodowego Prezes UOKiK ustalił, iż strona postępowania wprowadziła na rynek łącznie 561 023 egzemplarze próbników w latach 2013-2015, sprzedając je na podstawie faktur VAT 1460 dystrybutorom, natomiast na stanie magazynowym posiadała 69 686 sztuk próbników. Podkreślić należy, iż strona postępowania poinformowała wszystkich kontrahentów o zagrożeniu stwarzanym przez próbniaki oraz o konieczności ich zwrotu (dowód: wydruki z poczty elektronicznej). Równocześnie strona postępowania opublikowała na należącej do niej stronie internetowej komunikat skierowany do nabywców produktów, w którym informowała o zagrożeniu stwarzanym przez produkty i konieczności ich zwrotu. Po przeprowadzeniu ww. akcji informacyjnej strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK 1023 oświadczenia dystrybutorów o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym oraz faktury korygujące VAT wraz z oświadczeniami dystrybutorów wskazujące na zwrot łącznie 13 800 egzemplarzy produktów. Jednocześnie, z informacji i dowodów przekazanych przez stronę postępowania wynika, iż 20 kontrahentów nie prowadzi już działalności gospodarczej. Weryfikując działania podjęte przez stronę postępowania organ nadzoru uznał, że niebagatelne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy ma okoliczność, iż ilość dystrybutorów, którzy złożyli oświadczenia o nieposiadaniu produktów na stanie magazynowym lub dokonali zwrotu produktów stronie postępowania wynosi 95,55 % ogółu kontrahentów strony postępowania. Ponadto, strona postępowania przekazała Prezesowi UOKiK zestawienie faktur VAT, potwierdzających sprzedaż łącznie 34 704 sztuki produktów na rynki inne niż polski. Ponadto, Prezes UOKiK uznał za wiarygodne oświadczenie strony postępowania dotyczące niewprowadzania na rynek pozostałych na jej stanie magazynowym produktów do czasu ich odsprzedaży zagranicznym kontrahentom – przedłożyła ona bowiem wiadomości e-mailowe świadczące o nawiązaniu kontaktu z zagranicznymi przedsiębiorcami w celu odsprzedaży kwestionowanych próbników oraz dowody świadczące o sukcesywnym zbywaniu produktów poza granice kraju.

Zgromadzone w toku postępowania dowody w opinii Prezesa UOKiK są wiarygodne i wystarczające do uznania, że strona postępowania – przedsiębiorca GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie - wyeliminowała zagrożenia stwarzane przez kwestionowane produkty.

Na podstawie art. 25a ust. 1 i 6 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów Prezes UOKiK nałożył na przedsiębiorcę GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie obowiązek uiszczenia kwoty 1230,00 zł (słownie: tysiąc dwieście trzydzieści złotych), stanowiącej równowartość kosztów badań laboratoryjnych przeprowadzonych przez biegłego - Stowarzyszenie Elektryków Polskich – Biuro Badawcze ds. Jakości z siedzibą w Warszawie. Wysokość tej należności pieniężnej (opłaty) została ustalona na podstawie faktury VAT sporządzonej przez powyższe laboratorium (faktura VAT nr 31/DK/15 z 2 czerwca 2015 r.).

Zgodnie z art. 25a ust. 2 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów w związku z art. 2 § 2 i art. 47 § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja Podatkowa (Dz. U. z 2015 r. poz. 613, z późn. zm.) oraz art. 130 Kodeksu postępowania administracyjnego, przedsiębiorca GRUPA TOPEX sp. z o.o. spółka komandytowa z siedzibą w Warszawie obowiązany jest uiścić ww. kwotę na rachunek Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów: NBP O/O Warszawa 51 1010 1010 0078 7822 3100 0000 w terminie 14 dni od dnia doręczenia niniejszej decyzji, a w przypadku złożenia wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy – 14 dni od dnia doręczenia decyzji utrzymującej w mocy zaskarżoną decyzję.

W związku z powyższym, Prezes UOKiK orzekł, jak w sentencji.

Pouczenie:

Na podstawie art. 127 § 3 w związku z art. 5 § 2 pkt 4 Kodeksu postępowania administracyjnego oraz w związku z art. 29 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2015 r. poz. 184) oraz na podstawie art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego, w związku z art. 26 ustawy o ogólnym bezpieczeństwie produktów, od niniejszej decyzji stronie nie służy odwołanie, jednakże strona niezadowolona z niniejszej decyzji może, w terminie 14 dni od dnia jej doręczenia, zwrócić się do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów z wnioskiem o ponowne rozpatrzenie sprawy.

z up. Prezesa Urzędu Ochrony
Konkurencji i Konsumentów
DYREKTOR
Departamentu Nadzoru Rynku

Anna Mazurak

Otrzymuje:

GRUPA TOPEX sp. z o.o. sp. komandytowa
ul. Pograniczna 2/4
02-285 Warszawa